ԲԱԺԱՆԵՑԻՆ

ԱՍԻԱԿԻ տար. 60 ֆ. ոսկեր.
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 35 » »
ԱՐՏԱՔԱՆ. տարի. 4 տոլար
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 2,50 »
ԵՐԱԿ եւ ՊՐԱԿ. 1 Անգ. ոսկի

Հասցէի փոփոխութեան համար պէտք է, վճարել 3 ֆրանք։

ՁԵՌՔԻ ՀԱՏԸ 3 Ղրուշ

ԱԶԴԱԿ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹ
22
ՅՈՒՆԻՍ
1929

«AZTAG»
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Gd. LIBAN

Տէր եւ Տնօրէն՝ Հ. ՊԱԼԵԱՆ

Գ. ՏԱՐԻ — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ — ԹԻՒ 208

ՄԲԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՎԵՐՋ

Լիբանանի երեսփոխանական ընտրութիւնները վերջացան։ Այս անգամ ընտրական պայքարը աւելի ուժեղ եղաւ ամէնուրեք։ կարգ մը տեղեր նոյն իսկ պատահեցան կռիւներ և սպանութիւններ։

Իսկ ընտրական անկարգութիւններու և վէճերու, որոնք ամէն տեղ հասան չափազանցութիւններու, մենք արձագանգը եղանք ժամանակին, և մեզ հետ միասին ուրիշ շատ մը տեղական թերթեր զանոնք մատնանշեցին և բողոքեցին։

Հովանաւորը պետութիւնը որ մինչ պաշտպանն ու առաջնորդը դած է տիար և փոքր ժողովուրդներու, իր քաղաքակրթիչ հանձնիին ներքև գտնուող պզտիկ Լիբանանը օժտած է սահմանադրական ազատ վարչաձևով մը, և ինչպէս տեսանք այս վերջին ընտրութեանց միջոցին, ան բացարձակապէս անկողմնակալ մնաց և ոչ թէ միջամտեց Լիբանանի կառավարութեան ներքին գործերուն, ցոյց տալու համար որ Մեծն Ֆրանսան կը փափաքի ազատութիւնն ու քաղաքակրթութիւնը այն ժողովուրդներուն, որոնք լոյսին ու վերկարար հովանիին կարօտը ունին։

Բայց դժբաղդաբար Լիբանանի ժողովուրդը այս ընտրութեան չնոցին իր հետաքրքրութեամբ և ուղղութեամբ ցոյց տուաւ որ՝ դեռ ինք այն աստիճան հասուն չէ բոլորովին ազատ և ինքնավար էրութիւն մը գտնելու և արևելքի ժողովուրդներուն յատուկ սրգ մը թերութիւններ դեռ արմատախիլ չեն եղած իր մէջէն։

Անուրանալի է սակայն որ դարեր շարունակ թիւրք բարբարոս կառավարութեան ճիրաններուն տակ մնացող և վայրենի ժողովուրդի մը հետ այնքան երկար տարիներ դրացնութիւն ընող ազգ մը, անմոլորելի յառաջդիմութիւն ցոյց տուած է, շնորհ հովանաւորութեան պարգևած լոյսին և բարիքներուն։

Եւ այս յառաջդիմութիւնը ֆրանսական բարձր քաղաքակրթութեան և պաշտպանութեան շնորհիւ, մօտ ժամանակէն Լիբանանը պիտի դարձնէ արևելքի փարոսը, որուն պիտի ուղղուին բոլոր արևելքի բազմաթիւ ցեղերու ակնարկները։

Եւ մենք վստահ ենք որ՝ աշխարհի քաղաքակրթական պատմութեան և բարեշրջումներու ներկայացուցիչն ու պաշտպանը առատական Ֆրանսան, իր արդար հովանին պիտի պահէ արևելքի վրայ, և այս փոքրիկ հանրապետութիւնը իրական ջահ մը պիտի դարձնէ։

Մենք, որպէս Լիբանանի քաղաքացիներ, մի միայն երախտագիտութեան խորին զգացումներ կը տածենք հանդէպ Ֆրանսայի, որ շնորհիւ իր զրօշին, կը վայելենք քաղաքացիական իրաւունքներ և կը մշակենք մեր ազգային ինքնուրոյն բարքերն ու ավանդութիւնները։

ՄԷԿ ՃԱԿԱՏ

Հայ քաղաքական միտքը այլևս առանց խարխափումի հասունցուած է թէ՝ առանց Ազատ Հայրենիքի հանգստութիւն և ապրումներ չիկայ մեր ժողովուրդին։

Հայ ժողովուրդը օտարութեան մէջ այնքան երկար տարիներ դատելէ, տարաղբութեան բոլոր դառնութիւնները ճաշակելէ և ան յուսախաբութիւններէ վերջ եկաւ այն համոզման թէ՝ դեռ վերջացած մեր ազատագրական պայքարը և կը պահանջէ քիչ մը աւելի կորովամտութիւն և հաւատք։

Թափառական՝ աշխարհի բոլոր ծայրերը, հայը միայն մէկ իդեալ և յոյս ունի՝ Ազատ Հայրենիք։ Եւ այդ իտէալը իրականանալու կը դառնայ այն տեսն, երբ մեր ժողովուրդը գիտնայ միանալ և միակամ ոգի կազմել և ստեղծել մէկ ճակատ։ Առանց միութեան և համերաշխութեան հնարաւոր չէ ունենալ Ազատ Հայրենիք։

Եւ այն պարագային, երբ հայ ժողովրդի հոգիին մէջ արթնցնայ այդ գիտակցութիւնը, Անկախ Հայաստանի ճամբան հարթած կ'ըլլայ և մեր կարաւանները փոխանակ ծովերու և ովկիանոսներու վրայ թափառելու, կ'ուղղուին դէպի հայրենի մշտաբոյր հովիտներն ու լեռները ու կ'ունենան իրենց սեփական տունները։

Հայրենիքի և Ազատութեան տենչը մեր ժողովրդին մէջ, տարատարի անհամեմատօրէն զարգացնելու վրայ է։ տարբերու կամ հեռագիտէ աւելի վճռական կը դառնայ, քանի իր շրջապատի դիմադրութիւնները կը հալածեն և կը հիւծեն զինք։ որքան հեռանայ իր հայրենիքէն, կարօտն ու իտէալը աւելի կ'ուռճանայ և կը խորանայ։

Փաստերը կ'արձանագրենք ամէն օր։ Մեր ժողովուրդը, հակառակ անհերոյ պայմաններու և դժուարութեանց ամէն տեղ և ամէն տարի կատարեալ յարգանքով և խանդավառութեամբ կը նշէ իր Անկախութեան տօնը։

Եւ այս տարի արտակարգ հանդիսութիւններով և ոգևորութեամբ տօնեց հայ ժողովուրդը իր Ազատութեան Օրը։

Բայց առանց մէկտեղելու մեր ուժերը և արտաքին թշնամիին դէմ մէկ ճակատ ստեղծելու, Մեծ Իտէալը լոկ երազ կը մնայ։

Գեորգիմ Գարապէքիր Միացած Իր Բանակին

ԲԱՆԱԿԸ Կ'ՍՊՍՈՒՆԱՅ ԷՆԿԻՒՐԻ

Գեորգիմ Գարապէքիր փաշան և իր հինգ ընկերները, որոնք կախաղանէն ազատուած էին, շնորհիւ արևելեան բանակի պաշտպանութեան և սպառնալիքին կը գտնուէին Պոլիս՝ մասնաւոր հսկողութեան ներքև, օտար նաւով մը յաջողած են Պոլիսէն անցնիլ և անկէ ծպտուած վճակի մէջ եկած են Էրզրում։

Գեորգիմ Գարապէքիրը միանալով իր հին բանակին և իր պաշտպան ուժերուն սկսած է սպառնալ Քէմալին, պահանջելով որ շուտով լուծուի խորհրդարանը և ընտրուի ժողովրդական իշխանութիւն, ջնջուին բոլոր այն օրէնքները, որոնցմով բազմաթիւ հայրենասէրներ օտարութեան մէջ կը տառապին։

Քէմալական կառավարութիւնը մատնաւոր պատուիրակութիւն մը զրկած է Գարապէքիրին, իր ծանօթ անձնաւորութիւններէն բաղկացած, և կ'աշխատի համաձայնութիւն գոյացնել խաղաղութեամբ, առանց սարսափ ու երկրին արատին և ներքին քաղաքականութիւնը։

Դեռ յայտնի չէ թէ՝ Գարապէքի՛ր և իր ընկերները պիտի ընդունի՞ն այդ պատուիրակութեան առաջարկները, կամ ի՞նչ հակառաջարկներ պիտի ընեն։

Թիւրքիա Պատերազմի Կը Պատրաստուի

ՆՈՐ ԴԱՍԵՐ ԶԷՆՔԻ ՏԱԿ Կ'ԱՌՆՈՒԻՆ

«Անտ էլ Ճէտիտ»ի Էնկիւրիի սեփական թղթակիցը 16 Յունիս թուակիր թղթակցութեամբ մը կ'իմացնէ որ Թրքօ—Յոյն յարաբերութիւնները օրէ օր աւելի կը վատանան և պատերազմի հաւանականութիւնները կը շատնան։ Թիւրք կառավարութիւնը, կ'ըսէ թղթակիցը, նկատի ունենալով այն հաւանականութիւնները, շարունակ կը պատրաստուի։ Նոր նաւեր ապսպրած են Իտալիան ընկերութեան մէջ և կառավարութիւնը քուէարկած է նոր պիւտճէ մը նոր օդանաւեր ապսպրելու համար։

Թիւրք թերթերը կը շարունակեն իրենց թունաւոր գրգռութիւնները և կը պատրաստեն հանրութեան միտքը։ Մանաւանդ Վէնիզէլոսի անհաշտ ընթացքն ու թշնամութիւնը լուրջ կասկածներ կուտան Էնկիւրիին։ անոր վերջին յայտարարութիւնները անհանդիսաբերին թիւրք քաղաքական շրջանակները։

Թղթակիցը կը յիշէ թիւրք պետական մարդոց կարծիքը, որոնք Թրքօ—Յունական պատերազմի մը հաւանականութեան պարագային, ստեղծուելիք բարդութիւններէն կը վախնան։

Միւս կողմէ սակայն, Թիւրքիան զինուորական շատ մեծ պատրաստութիւններ տեսնել սկսած է։ երեք նոր դասեր զէնքի տակ կանչուած են և զինուորական կարեւոր կեդրոնացումներ կը կատարուին Իզմիրի շրջանները։

Մուսթաֆա Քէմալի Պոլիս այցելութեան ծրագիրները բոլորովին մարելէ վերջ, հիմա ալ Ամէթ փաշայի այցելութեան մասին զրոյցներ կը շրջին։

Ռումբ Համմանայի Միտիւրի Տուն Վրայ

Առջի օր, քանի մը անծանօթներ ձեռքի ռումբ մը նետած են Համմանայի միտիւրի տան վրայ, նիւթական մեծ վնասներ պատճառելով անոր։ Միտիւրը տունը չէր։ անձի կորուստ չէ եղած։

Այս մահափորձը կը կարծուի թէ կարգ մը ընտրողներու գործն է, որոնք իրենց թեկնածուներուն անյաջողութեան պատճառ կը նկատեն միտիւրը։

Տասնեակ մը երիտասարդներ ձերբակալուած են։

ԱՄԵՐ. ՀԱՄԼՍ. ՎԿԱՅԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

28 ՀԱՅ ՇՐՋԱՆԷՒԱՐՏՆԵՐ

Ամսոյս 19ին, Հարեւանցաթի օր, կէս օրէ վերջ, հաստատութեան ընդարձակ բակին մէջ, մեծ չափով կատարուեցաւ Ամեր. Համալսարանի վերակայականներու բաշխման հանդէսը։ Ներկայ էին՝ Բարձր Դամիսէրութեան, Լիբանանի և Սիւրիոյ կառավարութեանց ներկայացուցիչները, Ամերիկեան, Անգլիական, Եգիպտական և տարբեր կարգ մը պետութեանց հիւպատոսները, Ֆրանս. Համալսարանի, Ֆրէրներու Դոյէնին անօրէնները և տեղացի բոլոր կրթական և այլ պաշտօնական հաստատութեանց ներկայացուցիչները, թերթերու թղթակիցներն ու 2000է աւելի բազմութիւն մը։

Համալսարանի ուսուցչական կազմին, նախկին ու այս տարուան շրջանաւարտներու թափորը հանդիսաւոր կերպով մուտք գործելէն յետոյ, հանդէսը բացուեցաւ համալսարանի քայլերգով։ Կը նախագահէր հաստատութեան նախագահը՝ Բրօֆ. Տաճ։ Ան տարբեր բանախօսութիւններէ ու ճառերէ վերջ կատարուեցաւ հիւանդապատուհի, դեղագործ, ատամնաբոյժ և բժիշկ շրջանաւարտներուն երդման արարողութիւնը, որմէ վերջ շարքով բեմ բարձրացան բոլոր շրջանաւարտները և բուռն ծափերու մէջ ստացան իրենց վկայականները։

Հանդէսը փակուեցաւ զպրոցին «Alma Mater»ով։

Այս տարի համալսարանը զանազան ճիւղերի ընթացաւարտ ունի 118 ուսանող և ուսանողուհիներ, (որոնց 28ը հայ), հետեւեալ դասաւորումով։

Հիւանդապատուհի՝ 8 հոգի (7ը հայ), Մանկաբարձուհի՝ 2 հոգի (1ը հայ) Պոսակաւոր Արուեստից՝ 50 հոգի (9ը հայ), Վաճառականական ճիւղի՝ 20 հոգի (3ը հայ), Դեղագործական ճիւղ՝ 11 հոգի (4ը հայ), Ատամնաբուժական ճիւղ՝ 16 հոգի (2ը հայ), Բժշկական ճիւղ՝ 11 հոգի (2ը հայ)։

Մեր շնորհաւորութիւնները։

ԱՍՈՒԼԻՍՆԵՐ

ԻՄ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՍ

— Տղա՛ս, կուզուցիներուն մի՛ մօտենար, երբեք. չ'ըլլայ որ եսքեն որպէս վկայ՝ դատարանի դռներն կը քաշուտնի քեզ։

Այս էր հօրս պատուէրը, որուն համաձայն միշտ հեռու՝ փախած եմ այն մարդոցմէ, որոնք նոյն իսկ բարձրաձայն կը խօսին...։ Բայց մտքս չէր անցներ որ օրին մէկը երկու հակառակորդներ դէմ դիմաց պիտի ելլեն, պիտի վիճի՛ն, պիտի աղմկեն հրապարակը եւ գիս ալ պիտի կանչեն որպես վկայ... Դրական ատեանի մը առջեւ։

Կեանքիս մէջ օր մը չեմ զացած դատարան վկայութեան համար, հետեւաբար կրնայի այս կոչնագրին ալ չպատասխանել։ Բայց գործին մէջ քէ հասարակական եւ քէ անհատական շահագրգռութիւն մը կայ, որուն ըստիպուած եմ պատասխանել։

Երկու խօսքով սակայն, պարզեմ իմդիրը։

Կը պատանի որ «Լիբանան»ի մէջ թղթակցութիւն մը կ'երեւի Վարդաբոյր ստորագրութեամբ, որուն կը պատասխանեմ *Իրազեկ* մը, վերեն վար փեթոտելով Վարդաբոյրին... վարդերը։ Այս անգամ թղթակիցը իմ հիմարմեն ելած՝ նոյն թերթին 428րդ թիւին մէջ, հրապարակաւ իմ վկայութեանս կը դիմէ, առջեւս դնելով կիսլակ մը, ձեւով՝ *մէրպան մը*, «հանդիսակներուն խաղաղ ոգիները վրդովելու ասիճան», յետոյ՝ խոսանալով ինձ օրինակ մը «Լիբանան»...։ հակառակորդին բանակեն. երբ շահի դասը։

Դիւրը սեանչելի է ու մտածումը՝ շատ տրամաբանական։ Հետեւաբար իմ վկայութենս կախուած է Վարդաբոյրին յաղթանակը... ի գին օրինակ մը «Լիբանան»ի, զոր պիտի ստանամ։

Այս պայմանը բերեաս իսկ մը ըլլար նպաստաւոր վկայութեան. բայց ի՞նչ ըսել սա՛ կկլակի խնդրոյն, որ գիս անիրաւ ամբաստանութեան մը տակ կը ձգէ։ Կը տեսնէ՞ մատնուած նեղ դրութիւնս — մէկ կողմեն վրկայութիւն՝ միւս կողմեն ամբաստանութիւն։

Բայց կարեւոր առաջինն է։ Ուրեմն սկսինք։

— Կերդնում յանո՛ւն Աւետարանի եւ խաչի որ. Ապրիլ 24ին Սիենմա Օրիանդալի մէջ կատարուած Ազանանդեանին *սկզբնատարութենէն մինչեւ վախանը*, ո՛չ որպես նախագահ եւ ո՛չ ալ հանդիսական՝ ներկայ էր Տօր. Ալբուսեան։ Հանդիսին նախագահեց Շաւարշ Շիշմանեան, քէ իմ տեսողութեանս համեմատ եւ քէ ըստ Վարդաբոյրին առաջին դրքակցութեան...։

Մեղմը իմս չէ, երբ երդումիս այս բանաձեւը կ'ըլլայ կողմերեն միոյն նպաստաւոր, իսկ միւսին՝ անբրպաս։

Հիմա գանք սա՛ կկլակի խնդրոյն։

— Կերդում յանո՛ւն Հայ Նահատակաց որ, ես ա՛յդ օր, ա՛յդ պահուն կկլակ չեի բաշեր։

Զէ՞ք հաւատար Պ. Վարդաբոյր, ուրե՛մն կրնամ ըստ Ձեր բարի սովորութեան՝ վկայութեան կանչել, այս անգամ ալ, միեւնոյն օրեակին մէջ հետս նստոյները եւ կամ... սրբնարանապետը։ Այլապէս այս վարկաբեկ վերագրումը Ձեր կողմեն՝ ինչո՛վ փոխարինել։ Ասիկա ստուեր մը չի բերե՞ր Ձեր թղթակցի իրատեսութեան, որուն համար վեհի ու գրաւի բռնուած եմ Իրազեկին հետ։ Վախնամ թէ այս անփոյթ վերաբերումով կորսնցնեմ ձեր գրաւնիրուն հետ խղճամիտ թղթակցի անունն ալ, զոր ունենալ կը կարծէի։

Բայց անա գրաւ մը եւ պայման մը ալ ես, իմ կողմես առաջարկել կ'ուզեմ, յանո՛ւն վիրաւորուած արժանապատուութեանս։

ՔՐՏԱԿԱՆ ՀԷՔԵԱԹ

ԱՔԱՂԱՂՆ ՈՒ ԱՂՈՒԷՍԸ

Օր մը, աւերակ գիւղի մը, աւերակ պատին վրայ ախտաղ մը սեղրնդեցաւ կը կանչէր իր կուկուլիկուկուն։

Աղուէս մը մօտեցաւ պատին, կանգնեց տակը ու ձայն տուաւ ախտաղին։

«Աղբարիկս, ի՞նչ կ'ընես առանձին այդ աւերակ պատի վրայ»։

Ախտաղը պատասխանեց.

«Մեր գիւղը աւերակ է դարձած, ես կը կանչեմ, գուցէ դեռ կան գիւղացիներ, որոնք կուգան ու կը շինցընեն նորէն մեր գիւղը»։

— Ա՜հ, ինչ լաւ, ես ալ անտուն եմ, վար եկուր խորհրդակցինք, ես ալ սենեակ մը կամ խրնիք մը կը շինեմ եւ կը դառնամ ձեր գիւղացին, ըսաւ խորամանկ աղուէսը։

— Լաւ, հեռուիր ինձմէ, ես քեզ կը տանիմ մեր գիւղի ուռենին եւ կը ներկայացնեմ. դուք իրարու հետ կը տեսնուիք եւ կ'որոշէք ձեր ընելիքը, եւ ան քեզի կը ցուցնէ տեղը։

Համակերպեցաւ աղուէսը այս խորհուրդին. ախտաղը պատի վրայեն յառաջացաւ եւ երբ վարը պատի տակ բնած շունը տեսաւ, թռաւ անոր վրայ։ Շունը աչքերը բացաւ եւ տեսաւ աղուէսը, աղուէսն ալ տեսաւ շունը ու փախաւ։ Շունը մինչեւ բոյնը հետապնդեց զայն։

Երեկոյեան աղուէսը նորէն եկաւ գիւղ եւ տեսաւ ախտաղը միեւնոյն պատին վրայ, որ ըստ սովորականին կը կանչէր իր կուկուլիկուկուն։ Աղուէսը ըսաւ, «ա՛խ, դու դաւանանաւորած, ինչո՞ւ այդպէս ըրիր»։

Ախտաղը պատասխանեց.

«Քանի որ նիմա այս գիւղի ուռենը շուտնի է, եւ հրաւէր տուողն ալ դուն, այդ գիւղը երբեք չի շինուիր»։

ՎԱԱՆ ՈՉԻՆՉԻՆ ԻՆՉԵ՞Ր ԿՈՐՆՉԻՆ

Երկու ընկերներ՝ վերջին ծայր ապրաս,
Երկուքն ալ աղջոս, գլուխնին նաղաս,
Միասին բռնուած գիւղի մը նամբան,
Անուշ խօսքերով, սիրով միաբան
Երբ կը քալեին, իրենց ընդ առաջ՝
Տեսան որ փայլեր բան մը ի պարպաջ.
Վազեցին մէկանց նաղասներ երկուք,
Զիրար մրդելով արմուկ առ արմուկ։
Մէկը վերջապէս հասաւ ասոր մօտ,
Խլեց գտիրենն նիւթ մը ներսկոտ.
Իսկոյն՝ ընկերը հասաւ զերդ զազան,
Սպառնաց,զարկաւ ձեռքի գաւազան,
Ձեղքեց ընկերոջ գլխէն վերնասան.
Եւ կոծեց ձեռնեն նիւթը անպիտան։
Պարտեալը իսկոյն վերցուց խոշոր քար,
Զարկաւ ըզգեցնեց ընկերն ցաւագար,
Հայհոյանք, լուտանք. տապալուած,հարուած
Անվերջ ըզգրտում ընդ քարշ՝ գետնամած։
Ազնիւ ընթերցո՛ղ, այդ կռուտարընձոր՝
Երկու նապաստին՝ սանտրի էր բեկոր։

ԽԻԿԱՐ

— Պ. Իրազեկին գրաւի դրած 50 օրինակ «Լիբանան»ներէն զատ՝ 50 ալ ես կը խոստանամ տրամադրել, այն պարագային, երբ հաստատէ *կկլակարանութիւնը*, ապա քէ ո՛չ Ձեր Պ. Իրազեկին քսակեն անունիս նուիրուած օրինակ մը «Լիբանան»ը, Ձեր կռնակեն ելած ըլլայ ի նպաստ Հայկազեան Վարժարանի։

Կամ «Լիբանան»ը պէտք է ջանի եւ կամ դուք պէտք է կորսնցնէք Ձեր թղթակցի Վարդաբոյր հանգամանքը։ Երկուքեն մին. եւ կամ երկուքը միասին...։

ՏԻԳՐԱՆ ՓԻՐԱՆԵԱՆ

ՈՐՔԱՆ ԿԵՐԿԱՐԻՆ ԵՂՈՒՆԴՆԵՐԸ

Նոյեմբեր վիճակի մէջ մարդուն եղունգը տարեկան 4 սանթիմեթր կ'երկարի. ուրեմն մինչև 70 տարի մարդը կ'արտադրէ 56 մ.թր եղունգ իր տասը մատներուն ծայրը։ Այդ չրջանին եղունգները կը վերանորոգուին 186 անգամ։

ԱՄԵՐԻԿԻ ՄԲՑԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Նկատելով որ Ամերիկացի երիտասարդուհիները չատ անուշագիր են ուրիշու և տնային պարտականութիւններու հանդէպ, Լոս Անճէլոսի մէջ կազմակերպուած է ուրիշ մրցակցութիւն մը։ Առաջնութիւնը պիտի չտրի այն երիտասարդուհին, որը ամենակարճ ժամանակին կ'ուրիշ նշանակուած գործին։

ՃԱՏՐԱԿԻ ԽԱՂ ՄԸ ՈՐ ՎԵՑ ՏԱՐԻ ԿԸ ՏԵՒԷ

Լուրը Ամերիկայէն է։ Կրնա՞ր արդէն ուրիշ տեղ բլլալ։ Ճատրակի խաղ մը սկսած էր վեց տարի առաջ անընդհատ չարունակուելով, տարուած է վերջապէս։ Խաղացողներէն մէկը կը գտնուէր Ամերիկա (Նիւ-Եորք), միւսը՝ Աւստրալիա (Ատելայտ)։ Հինգ տարի խաղացողները նամակով իրարու կը հարցնէին ճատրակի տեղին վրայ կէսերու տեղափոխութիւնը։

Բայց Ամերիկացիին տաղտկոտ, որոշեցին խաղը չարունակել հեռագրական հաղորդակցութեամբ։ Հակառակ տոր տակին, խաղը տեւեց տարի մը ևս, մինչև որ Աւստրալիացին յաղթանակը տարաւ։ Ամերիկացին վճարեց հեռագրական բոլոր ծախքերը՝ 15,000 ֆրանքի պզտիկ գումար մը։

ԿԱՏԱԿԻ ՄԸ ԱՐԴԻՒՆՔԸ

Հեռագրական մենաւոր մէկ կայանին մէջ պաշտօնավարող երիտասարդ մը, առանձնութենէ ձանձրացած ուզեց անմիջական կատակ մը ընել հեռագիրով։ Ան Սայկոնի իր պաշտօնակցին հեռագրեց հետեւեալ կարճ նախադասութիւնը.

«700 կիլոմոց երկնաքար մը հոս վար ինկաւ»։

Հեռագրողը կը կարծեր որ իր այս կատակը լուրջ հետեւանք մը չի պիտի ունենար, մինչդեռ իր պաշտօնակիցը հեռագիրը ստանալուն պէս գիտական նորութիւնն մը ծանօթացնելու ուրախութեամբ, անմիջապէս հեռագիրը գրպանելով ներկայացաւ ընդհ. կառավարիչին։

Մայրապետն Արեւելքի չքեղ կայարբութեամբ կառավարիչը՝ Մարիա Լոնկ իսկոյն հրամաններ տուաւ պէտք եղած քննութիւնները կատարելու համար և ան այդ կարգ մը պաշտօնեաներ կարգեց։

Այս նոր քննիչ պաշտօնեաները խանդավառօրէն հետեւեալ հեռագիրը գրկեցին մենաւոր հեռագրիչին.

«Հակեցէք երկնաքարի վրայ, գիտական մասնաւոր մեսիան մը կը գրկուի շուտով»։

Խեղճ պաշտօնեան, այս հեռագիրը ստանալուն պէս, շուարած, կրկին իր հնարամտութեան կը դիմէ և իր կարգին հետեւեալ պատասխանը կը գրէ.

«Մարդ մի գրկէք, երկնաքարը իր տեղը վերադարձած է»։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹ

Սէֆիէրեան եղբայրները իրենց շնորհակալութիւնները կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք մահապատակով, հեռագրով, նամակով կամ անձամբ յարգեցին յիշատակը իրենց սրտցեալ մօրը.

Տիկ. ԱԶՆԻՒ ՍԷՖԷՐԵԱՆի

տխուր մահուան առթիւ։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
21 ՅՈՒՆԻՍ 1929

Եգիպտական ոսկի ս. դ.	633
Սթերլին	617
Տօլար	126
Օսմ. հնչ. ոսկի	550
Ֆրանս. » »	476
անգլ. » »	615
Թրքական թղթր	62
» » գ. Օ.	145
1 արծաթ մէճիտ	45
Սուրիական ոսկեղրամ	18 17
1886 Դր Ֆօնս. ս. դրմ.	20,00
» 1908 »	15,00
» 1911 »	15 40

Սէֆէրեան եղբարք, Թէլէ Ֆօն 20-25

THE ROYAL MAIL LINE
ՐՕԵԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ
Իսթլրն Մէսիթէրրանիըն Էքսբրէս Լայն

Կանոնաւոր երթեւեկ Պէյրութ—Բիրէ—Մարսէյլ, Անգլիական նորահաստատ ընկերութեան «Իսթլրն» Մէսիթէրրանիըն Էքսբրէս Լայնի շոգեն եւ մաքուր նաւերով.—

Մեկնումներ Պէյրութէն

18 Մայիս, 8 Յունիս, 29 Յունիս, 1929

Պէյրութէն Մարսէյլ միայն 6 օրէն։ Ա. Բ. Գ. կարգի ամենահանգստաւէտ գազիճներով օժտուած ըլլալով, այս նաւերով ճամբորդող բոլոր ճամբորդներու հանգիստը ապահովուած է։

Այս նաւերով ինչպէս Մարսէյլի, նոյնպէս Մարսէյլի վ այով Շերպուրկէն մեկնող Աշխարհաւոյժակ *Ռոյըլ Մէյլ Լայնի* նպակայ եւ հանգստաւէտ նաւերուն ճամբորդներ կ'ընդունին, Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար — Բէրնամպուքոյի, Պահիայի, Ռիօ տը Ժանէյրոյի, Սանխոսի, Մոնթէվիտէոյի եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներ կ'ընդունին նաեւ Նիւ Եորքի, Դուպայի, Մեքսիկոյի, Վենեզուէլայի, Հայիթիի, Կուաթեմալայի եւ Ծեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Աւելի տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար դիմեցէք՝

Ավքնի Ֆօշ
Պէյրութ
Փոսթարկղ 895
Թէլէֆոն 9 06

Ռօ՛ըլ Մէյլ Լայնի և Իսթլրն Մէսիթէրանիըն Էքսբրէս Լայնի Սիւրիոյ և Լիբանանի Ընդհանուր Ներկայացուցիչ
Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆի

HAMBOURG-SUD
ՀԱՄՊՈՒՐԳ-ՍԻԻՏ
ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՏԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբորդեցէք Հարաւային Ամերիկա, Պրազիլ, Մոնթէվիտէօ, Արժանթին՝ միմիայն Գերմանական Ընկերութեան նաւերով Հապուրկ—Սիւտ, որ ունի ամենանոր ու արագ Անդրատլանտեան հսկայ, շոգենաւերը, և կը հայթայթէ լաւագոյն սպասարկութիւն, սննդարար ու առատ ճաշ՝ երրորդ կարգի ճամբորդներուն համար։

Միակ ընկերութիւնն է, որ պաշտօնապէս ճանչցուած է իբր առաջին կարգի շոգենաւոր տրամադրող։

Փոխադրութեան, ուտելիքի և բոլոր ուրիշ ծախքերը կը հոգացուին Ընկերութեան կողմէ։

Լաւագոյն միջոցը ապահով ու հանգիստ հասնելու համար։ Ուստի եղեցէք Ձեր տեղերը դիմելով Սիւրիոյ և Լիբանանի ընդհանուր գործակալ,

ՃՕՐՃ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒԻ
Պէյրութ Ֆօշ փողոց

Հեռագրական հասցէ
COLUMBUS Beyrouth

Փոսթարկղ Թիւ 806
Թէլէֆոն— 8-45

ԱՊԷԼ
ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԳԱՏՈՒՆ

Պէտք չէ երթալ մոռնալ որ ամենահարագաս եւ նրբանաշակ լուսանկարները «ԱՊԷԼ» ստորագրութիւնը կը կրեն։

Ուրեմն կ'ուզես ունենալ ամենաղժուարահաճ գեղարուեստական իսկ ճիգացող անթերի նկար մը, դիմէ ԱՊԷԼ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԳԱՏՈՒՆԸ», եւ քո սիրելիներուդ ու բարեկամներուդ համար պիտի ապահովես ամենաճաշակագէտ յիշատակի նուէրը։

ԱԶՔԸ ԼՈՅՍ ՀԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Ամէն տեսակ Եւրոպական և Տեղական իրերու (Համայի և Հալէպի գուտ), անխարդախ ձիթաւոյղ, կեսարիոյ հռչակաւոր սապոնի և սուճուխի, Եւրոպական, Պոլսական և տեղական պանիրներու, յունական և Պոլսական ընտիր Ձիթապտուղի։

Համոզուելու համար զներու ամանութեան եւ անմրցելի մատուցեան մէկ անգամ այցելեցէք՝

ԿԱՐԱՊԵՏ ԳԱՍԱՊԵԱՆի
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ—ՄԹԵՐԱՆՈՑԸ

Պապ Իտրիսի թրամվայի կայարանը չհասած աջ թեւի առաջին փողոցին մէջ Սուգ էլ Սուվամ թիւ 24։

Մեծամանակ եւ փոքրամանակ վաճառում։ Շրջանցներին եկած ապապրանքները փոխով կը կատարուին։

ՁԵՌԱԳՈՐԾԻ Է ԴԵՐՁԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՆՈՐ ԱՐՇԵՍՏԱՆՈՑ

Հայ Օրիորդներ եւ Տիկիններ

Եթէ կ'ուզէք հանգիստ խղճով եւ Ձեր հարազատ աշխատանքով ապրուստ հոգալ,

Եթէ կ'ուզէք օտարին ու անծանօթին դռներէն հեռու մնալ եւ չ'ահնամարնուիլ,

Եթէ կ'ուզէք օգնել տուտուրնէ մինչեւ իրիկուն արիւն քրտինք թափող Ձեր եղբայրներուն,

Եթէ կ'ուզէք երկրագունդի բոլոր մասերուն մէջ շահաբեր արհեստի մը տիրանալ,

Դիմեցէք արեւելեան եւ եւրոպական ամէն տեսակ ձեռագործներու ե. ձեւագիտութեան ծանօթ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ԵՐԱՄԵԱՆի ձեռագործի եւ դերձակութեան նորահաստատ արհեստանոցը, ուր ձեզի պիտի հայթայթուի ամէն տեսակ գործ։

Նաեւ դիւրութիւն եւ ճարտարութիւն ստեղծելու համար նիւթական միջոցներէ զուրկ մեր քոյրերու դերձակութեան արհեստին տիրանալուն, արհեստանոցի մէջ հիմնուած է կարի եւ ձեւագիտութեան առաջին դասընթացք մը ամենայարմար եւ արագ մեթոտով. ձեռագործ գիտցող բոլոր աղջիկները կրնան օգտուիլ այս բացառիկ պատեհութենէն եւ 3 ամսուան մէջ տիրանալ արհեստին։

Այս նոր արհեստանոցը կ'ընդունի նաեւ ապրանքներ ամէն տեսակ ձեռագործներու եւ կարի եւ կը գտնացնէ ամենանուրբ ճաշակներն անգամ։

Ուրեմն հայ աղջիկներ, դիմեցէք անգամ մը այս նոր արհեստանոցը՝ Մաարաթ փողոց, մեծ մզկիթին դիմաց, «էլ Պայրաք» թերթի խմբագրատան շենքի վարի յարկը եւ ամէն կերպով գոհացում պիտի գտնէք։

ՁՈՒԱՆ ՋԱՒԻ ԵՒ ԻՍԱՍՏԱԼԻՑ ԽՐԱՏՆԵՐ

Ցարգելի Հայրենակիցներ, կուզէք ապրիլ երկար
Ու ապրած ամիսներդ չանցնիլ ճիւանդ ու տկար,
Վազեցէք, ԽՈՐՀԷՆ ԺԱՄԱԳՈՅԵՆԸ խանութը
Ամենուդ ծանօթ, Պապ Իտրիսի Սուգ Մէյտուրը։

ՀՈՆ ՊԻՏԻ ԳՏՆԷՔ ՊԻՐԱՆՆԵՐ

Z. H. B. «Պալարիա» Լա Մէօզ ու Մանէվիլ,
Որ տեսակէն ալ խմէք, կ'ազատիք ԺԱՄԱԳՈՅԵՆԷ Թաղէն։

Հապա՛ ան ճնճաւոր «Գէլիֆ» մարքա Օրիգ
ամէն տեսակ մրգեներով, մանաւանդ ճուռ ու կարիճ։

Հոն այցելեցէք ու մի խմիչք մի՛ մատուցէք Պիրանիճ։

Ձեր սիրելիները զարդարուին, ամէն ինչ Հայկական
Մեր բաժինն ալ ընայ ծախքեր, ամէն ինչ Պատուական։

ԵՂԻԱ ԻԾԻԱՆԵԱՆ
ԴԵՐՁԱԿ — ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
Պապ — Իտրիս

Անգլիական եւ Ֆրանսական ամենաարնեիր կերպասներու պատրաստ մրերէ, եւ ամենավերջին մօտայի համպայն կատարելագործուած արուեստ։

Համոզուելու համար անգամ մը փորձեցէք եւ անհարակոյս գոհ պիտի մնաք։

ՊԱՆԳՈԿ ԼԻԲԱՆԵԱՆ Զահլէ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել մեր յարգելի լանուխորդներուն որ, մասնաւորաբար հայ բնակիչներու սնացում տալու համար, մեր ներկայ Պանգոկ Լիբանանեան զատ եւ ա-նոր ետ մօտիկ, վարձած եմք երկրորդ յարկաբաժին մը, օդասուն, բարձր եւ առողջապահիկ պայմաններ ով օժտուած, ուր ամէն դիւրութիւններ պիտի ընծայուին։

Յ. ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ

ՀԱՅԵՐ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Նոր ստացած եմք ջուրի, օտարակի, օդիի եւ թէյի գաւաթներ։ Նոյնպէս նոխ կերակուր տանելիք ամանեներ լամբարներ, ճրագներ։

Կ'արժէ անգամ մը այցելել, համոզում մը գոյացնելու համար։

ՀԱՅԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԶԵՂՔ։

Ով որ կ'ուզէ հարստանիլ, հանդէսներու, պ'տէք եղած գաւաթ, պնակ եւայլն, վարձու կուտամ՝ փոքր վարձով մը։

Խանութիս հասցէն.— Նոր փոսթի տեղին առջեւն դէպի վեր հանրակառքի գիծը երկար ղ համբուն ճիշտ անկիւնը աջ թեւի վրայ։

ԳԷՈՐԳ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

Տպարան Ազատ
Յ. ՏԷՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ ԵՒ ՅՈՎՍԷՓ ՈՒԶՈՒՆԵԱՆ

Ոսկերիչներու շուկայ թիւ 101

Օժտուած է Հայերէն, պարբերէն, Ֆրանսերէն բոլորովին նոր տառերով։

Կ'ստանձնէ տպագրական ամէն կարգի գործեր

Մաքուր գործ դիւրամատչելի գին

Հասցէ Imp. Azad Souk Raad Hani N. 101 Beyrouth

Դեղարան Խաղաղութեան
Pharmacie de la Paix
(Avenue Weygand)
ՅՈՎՍԷՓ ԱԼՀԱՅՏՕՅԵԱՆ

Մեր նշանաբանն է մաքրութիւն, արագութիւն եւ խղճմտութիւն. հոն կը գտնէք պատրաստի ամէն կարգի դեղեր, Ֆօթոկրաֆի, փարֆիւմերիի եւ ակնոցի նոխ մթերք։ Զափաւոր գին։

ԺԱՄԱԳՈՐԾ Գ. ԺԻՐԱԳՕ
ԿՈՒՐՕ ՓՈՂՈՑ, ՊՈՒՐՃԻ ՄՕՏ, ԹԻՒ 68

Ամէն տեսակ ժամացոյցներ կը նորոգուին խիստ դիւրամատչելի պայմաններով եւ կատարեալ բարեխղճութեամբ։

Կը ծախուին մեծ եւ պզտիկ բոլոր տեսակի ժամացոյցներ։ Կը գտնուին նաեւ մեծ քանակութեամբ ժամագործներու պիտոյքներ եւ գործիքներ։

Եթէ յիշատակելի նուէր մը գտնել կ'ուզէք՝ անգամ մը այցելեցէք այս ժամագործատունը։

ՂԱՔ. ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՖՐԱՆՍԱՆ ԿԸ ՔՆՆԷ ՊԱՐՏՔԵՐՈՒ ԵՒ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆՑ ԽՆԴԻՐԸ

Փարիզ.— Նախարարաց Խորհուրդը քննեց հատուցումներու տարեկան պարտքերու խնդիրը. Պ. Պրիան, և Պ. Շէրօն կամիրնը պարզեցին։ Կառավարութիւնը միաձայնութեամբ եզ հաստատել փոխադրէանների առաջարկները և վաւերացուցեալ ենթարկել շահագրգռուած պետութիւնաց։ Խորհուրդը ուժաձայնեցաւ նոյնպէս Պ. Պ. Բուանքարէի, Պրիանի և Նիի այն բացատրութեանց մասին զրոյցներ, վարը տիրի Խորհրդարանի Երկրական և Արտաքին գործերու Յանձնումբերուն։

ԱՆՍԱՑԻ ՕԴԱՅԻՆ-ԱԿՈՒՄԲԸ ՈՍԿԻԷ ԹՔԱՆԹԱՆ ԿՈՒՏԱՑ ԱՍԼԱՆ ԼԸՖԷՎՐԸ ԵՒ ԼՕԹԻ ՕԴԱՆԱՒՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Փարիզ.— Ֆրանսայի Օդային—Ակումբը, օդային նախարար Մ. Լօրանի ներկայութեանը, ոսկիէ մեծ շքանշանը նուիրեց Հոլանտեռանը անցեալ Ասսոյան, Լբֆէվրը և Լօթի օդանաւորներուն։

ԱՒՍՏՐԱԼԻԱՆ ՉԻ ԶԻՆԱԹԱՓՈՒԻՐ

Ժընէվ.— Պ. Պրիան կը տեղեկացնէ Ազգերու դաշնակցութեան ընդհ. քարտուղարին թէ Աւսթրալիան տակաւին չի արեր զինաթափութեան մասին իր պարտաւորութիւնը։

ՕԴԱՆԱՒԻ ԾԱՆՐ ՍՐԿԱԾ ՄԸ

Լոնտոն.— Լոնտոն—Բարիզ գծին Անգլիական մէկ օդանաւը Մանշի ծով ինկաւ. 11 ճամբորդներէն 7 հոգին մեռան։

ԳՈՐԾԱԴՈՒԼ ԱԹԷՆՔԻ ՄԷՋ

Աթէնք — Ընդհանուր գործադուլ մը հռչակուեցաւ արտանվանի գիծերու նաւերուն վրայ։

ՕԴԱՅԻՆ ԹՂԹԱՏԱՐ

Գալէէն.— Պրազիլէն եկող առաջին օդային թղթատարը եկաւ ժամանեց։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ ՆՈՐ ԶԵԼԱՆՏԱՅԻ ՄԷՋ

Ուաշինկթօն.— Նոր Զելանտայի մէջ երկրաշարժ մը պատահեցաւ։ Շատ մը մեռեալներ կը հաշուուին. կարգ մը շէնքեր ամբ փլան։

ԻԼՕ-ՊԱՐՍԻԿ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԽԶՈՒԱԾ

Թեհրան.— Պահրէյն կղզիի մասին, Անգլիոյ և Պարսկաստանի կատարուող բանակցութիւնները ընդհատուած են։ Թէհրանաւոր ազգեակ շրջանակները կենթադրեն թէ Պարսիկ կառավարութիւնը Աշխատաւորական դահլիճին հետ աւելի հակացողութեան պիտի գայ, քան թէ նախորդ պահպանողական դահլիճին հետ։

Պ. ՄԱՔՏՕՆԱԼՏ ԿԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆԻ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԵՏ

Լոնտոն.— Պ. Մաքտոնալտ իր ճառին մէջ յայտարարեց որ՝ Օուզի հետ իր տեսակցութենէն յետոյ նկատեց որ իրենց ընդհանուր տեսակէտը աշխարհի խաղաղութեան համար, միևնոյն է և թէ՝ Անգլօ Ամերիկեան տեսակցութիւնները ոչ մէկը սպառնան։

— Բիւլկրին Գլիւպի կողմէ սարքուած թէյասեղանի մը մասին Պ. Տօուզ յայտարարեց որ՝ այլ ժամը հնչած է որպէսզի ոլոր ջանքերը կեդրոնացուին աշխարհի նիւթական և բանական վերականգնումին համար։ Անիկա թելադրելով փոխադարձական զինաթափութեան մասին կատարուող բանակցութեանց ձեր, առաջարկեց անկախ փորձագէտներու միաւորումը, որը կարենար հաւակացողութիւն մը գոյացնել քանական շահերու և տնտեսական սկզբունքներու միջև, ընդհանրապէս՝ պետական մարդոց կողմէ և որ փորձագէտներու գումարակայութեանը համար, ժողովուրդի վստահութիւնը ունենար։

Ան 1925ի խորհրդաժողովին ձախողութեան պատճառը դրեց այն ատեն-կիրարկուած եղանակին և հաստատեց Ամերիկա և Անգլիա հաւասարապէս փարած են հաւասարելին ուժի սկզբունքին։

ՖՐԱՆՍԱՆ ԿԸ ՎԱՒԵՐԱՑՆԷ

Բարիզ.— Նախարարաց խորհուրդը միաձայնութեամբ եզ հաստատել Պ. Եունկի ծրագիրը։

ՀԱՆԴԷՍ

Հայ գրերու գիւտի տօնին առթիւ այսօր, շաբաթ երեկոյ, ճիշտ 9ին Հայ Աւետ. եկեղեցւոյ սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ հանդէս մը. պիտի ըլլան բանախօսութիւններ, արտասանութիւն և երգեր։ ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ է

ՀԱՅ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ՇՐՋ. ԵՐԿՍԵՌ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹ. ԱՐԱՄ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Ընդ կ'ընդուն ամէն օր կէսօրէ առաջ 9-12 և կէսօրէ վերջ 2,30-5

ԲԱՑԱՌԻԿ ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ստրաստ ունինք Ամերիկեան ամենաընտիր անկողնի և սեղանածածկոցներ և սաւաններ՝ անմրցելիօրէն ժան գիներով։ Անմ մը միայն փորձեցէք համոզուելու համար։

Դիմել Սարգիս Խաչատուրեանի.
Նոր հեռագրատան մօտ, Ուրուկուա փողոց թիւ 21։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պ. ՀԱՄԱՅՏԵՂՄԵՐ ՄԷՋ

Կոստանդնուպոլսոյ Հայ գրագէտ Պ. Համբարձում, այսի օր ժամանեց Պէյրութ և նոյն օր այցելեց խմբագրութիւնս։

Ան քանի մը օրէն կը մեկնի Դամասկոս, ուրկէ պիտի անցնի Հալէպ և հետ. Սիրիոյ Հայկական գիւղերը։

Համակրելի գրագէտը քանի մը շաբաթ պիտի մնայ Սուէյտիոյ և Քէսապի շրջանները։

Բարի գալուստ կը մաղթենք։

ՎԵՀԱՓԱՌԻ ՄԵԿՆՈՒՄԸ

Այսի հինգշաբթի օր, առաւօտեան ժամը 9ին, Վեհափառը Հալէպ մեկնեցաւ՝ ընկերակցութեամբ Կարսեան եպիսկոպոսի։

Նոյն գիշեր Վեհափառը մնաց Լաթաքիա, ուրկէ Հալէպ մեկնեցաւ հետեւեալ առաւօտ։

ԵՐԱՆՏԱՊԻՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔ ՄԸ

Ինչպէս պիտեն ընթերցողները, այն ժամանակ երբ Կիլիկիոյ հայութիւնը ծովուն ու նաւուն վրայ մնացած էր և ոչ օր ակը կըլլար իրեն, Ֆրանսական հովանիին ներքև գտնուող Լիբանանի և Սիրիոյ ժողովուրդներն ու կառավարութիւնները գրկաբաց ընդունեցին մեզ և անմոռանալի գութ մը ցոյց տուին։

Գոնուեցան բարեսէր անձնաւորութիւններ անոնց մէջ, որոնք առաքինութիւնը ունեցան անձնուիրաբար սրամաղրելու իրենց տուներն ու կալուածները՝ հայ գաղթականներու տեղաւորման համար։ Դժբաղդաբար անկարող մնացինք փոխարինելու անոնց մարդասիրական վերաբերմունքներն ու զոհողութիւնները, պարագաներու դժբաղդ բերումով։

Երախտագիտութեամբ կը յիշենք անունը այս երկրի ամենաազնիւ և հայասէր զաւակներէն մէկուն՝ Պ. Վիքթոր Թիանի, որ տարիներէ ի վեր հայ գաղթականներու բնակութեան յատկացուցած է թրամվայի ընկերութեան մօտ գտնուող իր կալուածը, որուն վրայ հազարաւոր հայ ընտանիքներ 1 տարիներէ ի վեր կը բնակին։

Կը յուսանք որ Պ. Թիանի, բնաւորութեանց տարիքս լոյս տեսած կարգ մը թուագիրներու մէջ յայտարարուած ձևով, ժամանակ մը ևս հայասիրաբար պիտի տրամադրէ իր կալուածը մեր տարարաղդ հայրենակիցներուն։ Մենք պիտի խնդրենք Պ. Թիանէն որ իր այդ խնամատարը գործադրէ։

Այս առթիւ մեր ազգ. մարմինները ևս պէտք է շնորհակալութիւն յայտնեն Պ. Թիանին, իր այս վերաբերմունքին համար։

ՋՕՐԱՎԱՐ ՊԻԿՕԹ ՄԵԿՆԵՑԱՒ

Երէկ առաւօտ պէտք Ֆրանսա մեկնեցաւ արևելեան բանակի վերին հրամանատար Զօրավար Պիկօթ։

Բարիզ հասնելուն պէս ան պիտի տեսակցի Պատերազմական Նախարարին հետ, որպէսզի Զօրավարը ոչ թէ արձակուրդ ով, այլ մասնաւոր պաշտօնով մը կը մեկնի Ֆրանսա։

Պ. ՌԷՔԼԻԻՆ ԱՏԱՆԱՅԻ ՄԷՋ

Բարձր Դօմիսէրի Հալէպի պատուիրակ Պ. Ռէքլիւ, որ մասնաւոր պաշտօնով մը Էնկիւրի կ'երթայ ճամբան յորդառատ անձրևներու պատճառաւ, որոնք բոլոր երկաթուղիի գիծերը ողողած են, ամբողջ գիշեր մը Ատանա անցնելու հարկադրուած է։ Ան Ատանայի մէջ հիւրասիրուած է տեղւոյն վալիին կողմէ, անոր ընակարանին մէջ։

Յաջորդ օր Պ. Ռէքլիւ կրկին ճամբայ ելնելով երեկոյեան Էնկիւրի հասած է։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԸ ԿԸ ՀՐԱԺԱՐԻ

Դամասկոսի քաղաքապետ Մուխթար պէյ էլ Բօխլի իր հրաժարականը ներկայացուցած է Շէյխ Թաճէտտին էֆէնտիի։ Վարչապետը ընդունելով անոր հրաժարականը, իր տեղ նշանակած է Օմար պէյ էլ Ապտը։

Կ'ըսուի թէ արդէն ամբաստանութեան տակ էր Մուխթար պէյ, քաղաքապետութեան մէջ պատահած կարգ մը զեղծումներու պատճառաւ, և իր հրաժարականն ալ արդէն որոշուած։

ԴԱՒԱՔ ՄԸ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԳԻՆԻ ՊԱՊԻՆ

Լիբանանի և Սիրիոյ Պապական նուիրակ Ե. Ա. Ճիանինի, որ Հռոմ մեկնած էր, Պապին նուիրած է չիչ մը Լիբանանի գինի, որ 57 տարուան հին է։ Պապը շատ գոհ մնացած է այս նուէրէն։

ԱՐԱՔ ԼԻՏՐԻՒ ՄԸ ՄԱՀԸ

Եկիպտացին կ'իմացնեն մահը Իրագի լիտրը Թալիպ բաշա էլ Նաբիպի որ Իրագի գրաւման ժամանակ, անգլիացիներու կողմէ Հնդկաստան աքսորուած էր։ Ան Եւրոպա կատարած բժշկական գործողութեան մը ենթարկուելու համար։ Կըսուի թէ գործողութեան անյաջող կատարուելուն հետևանքով մեռած է ան։

Իր մարմինը պիտի փոխադրուի Իրագ։

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՎՐԱՑ ԿԸ ՅԱՐՁԱԿԻՆ

Քէսրուանի շրջանին մէջ, Մարոնիթ պատրիարքի Շէյխ Ֆարիս էլ Խազինի թեկնածութեան դէմ բռնած ընթացքին հետևանքով, այս վերջինի կողմնակիցները սկսած են հալածել այդ շրջանի կրօնականները։ Շատ մը գիւղերու մէջ, երիտասարդներ յարձակած են եկեղեցիներու վրայ և կոտրած ատենց գներն ու բանալիները և կրօնականները զրկած Պէյրութ։

Ն. Ս. Պատրիարքը Բարձր Դօմիսէրութեան միջամտութիւնը խնդրած է, հաստատելու և ապահովելու համար կարգը և կրօնականները վերադարձնելու համար իրենց եկեղեցիները։

ԹԱՊԷԹՆԵՐՈՒ ՎԷՃԸ

Ճօրճ պէյ Թապէթի և Մէթր Հապիպ Թապէթի ծանօթ վէճին խնդիրը կը շարունակուի։ Երկու կողմերն ալ բուռն կերպով կ'աշխատին պաշտպանել իրենց դատը։

Բայի Հապիպ Թապէթի կողմէ ճօրճ Թապէթի դէմ բացուած նախկին գաղտն, Հապիպ Թապէթ ուրիշ դատ մը ևս բացած է անոր դէմ «Լա Սիրիի»ի մէջ իրկողմէ հրատարակուած նամակի մը պատճառաւ, որ վիրաւորիչ ասպնդ կը պարունակէր Մէթր Թապէթի Հասցէին։

Միւս կողմէ, ասկայն, կիմացնանք որ ճօրճ պէյ Թապէթի ևս ամանդին դատ մը բացած է Հապիպ Թապէթի դէմ, որով ան իր հասցէին եղած վերադրումները բացարձակ զրպարտութիւն կը նկատէ։

Դատարանը առջի օր զրաղեցաւ ճօրճ պէյ Թապէթի նամակի խնդրովը, որ հրատարակուած էր «Լա Սիրի»ի մէջ և իր վճիռը յետաձգեց երկուշաբթի օրուան։

ՇՕՖԷՐՆԵՐՈՒ ԴՊՐՈՑ

Սիրիական կառավարութիւնը որոշած է 3,200 ոսկիի յատկացում մը մտցնել իր գալ տարուան պիւտճէին մէջ, հաստատելու համար չօֆէրներու դպրոց մը։

ՄԷԹՐ ՇԷՄԱԼԻԻ ԽՆԴԻՐԸ

Մէթր Շէմալիի այրին զատ բացած է էլ Եւսուֆ բնտանիքին դէմ, ամբաստանելով զանոնք որպէս կազմակերպիչները իր ամուսնոյն սպանութեան։

ՊԱՏ ՄԸ ԿԸ ՓԼԻ

Առջի առաւօտ, Ճբպէյլի փողոցին մէջ, քանդուող տունի մը պատը փլած է ներքև աշխատող գործաւորի մը վրայ։ Շտապով օգնութեան հասած և դուրս հանած են հողերու տակէն բանուորը՝ կիսամեռ վիճակի մէջ, որը բարեբաղդաբար թեթև վէրքեր միայն ստացած էր։

ԱԿՆ ԸՆԴ ԱԿԱՆ...

Դամասկոսի մէջ Մանուտ էլ Շաւշ անուն մէկը էլ Քիւրտի ընտանիքէն աղջիկ մը բռնաբարած ըլլալուն համար, աղջկան հօրեղբայրը Մուսա էլ Քիւրտի հրապուրելով բռնաբարիչին քոյրը՝ Ֆաթման, զայն մենաւոր վայր մը տարաւ, և բռնաբարելէն յետոյ ըսաւ անոր. «Մեր ընտանիքին և ցեղին ընդունած միակ արդարութիւնը կը կայանայ ակն ընդ ական, ատամն ընդ ատման սկզբունքին վրայ»։

ԻՆԲՆԱՇԱՐԺԻ ԱՐԿԱԾ ԵՐԿՈՒ ԿԻՆԵՐ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ

Շէպրաէն Թրիբոյի վերադարձող ինքնաշարժ մը, ճամբան շրջած է։ Ճամբորդներէն երկու կիներ՝ Տիկին Խալիլ էլ Քապպաղ և իր քոյրը մեռած են։ Խալիլ Քապպաղ և վարիչ Զաքարիան ծանրօրէն վիրաւորուած են։

Պ. ՏԷՊԻՒՃԷԻ ՄԵԿՆՈՒՄԸ

Ցաւով կ'իմանանք որ մաքսային քննիչ Պ. Տէպիւճէ, որ երկար տարիներ պաշտօնավարած և օգտակար եղած է այս քաղաքին, պիտի մեկնի Ֆրանսա։

Միևնոյն ժամանակ կը լսենք որ Պէյրութի վաճառականներ հանրագրութիւն մը կը պատրաստեն՝ ներկայացնելու համար Բարձր Գօմիսէրութեան՝ Պ. Տէպիւճէի իր պաշտօնի վրայ մնալուն համար։

Կը յուսանք որ Բարձր Գօմիսէրութիւնը նկատի պիտի ունենայ այս խնդրանքը։

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՀԱՆԴԷՍ

Հինգշաբթի օր, կէսօրէ յետոյ, բողոքականաց «Memoreal Hall»ին մէջ տեղի ունեցաւ, Հայ Աւետարանական մանկապարտէզին առաջին ամաւերջի հանդէսը։ Սրահը լեցուած էր 400 է աւելի հրաւիրեալներով։ Հանդէսը գովելի ճշգապահութեամբ մը սկսաւ ժամը 4,30ին, օրուայ նախագահ Տօքթ. Վարդապետեանի բացման, խօսքով որը գրուատիքը բրաւ «Մայրական ժողովին» ու Վեր. Կէօքկէօզեանին որոնց ջանքերովը հիմը դրուած էր այդ 53 փոքրիկներ ունեցող մանկապարտէզին։

Փոքրիկներու կողմէ եղան երգեր, արտասանութիւններ, մարզանք և ժապաւէն հիւսել որոնք անցան շատ յաջող կերպով։

Մանկապարտէզի մաս կազմող նախակրթարանի բաժնէն շրջանաւարտ եղան 13 սանուհիներ։

Հանդէսը լաւ տպաւորութիւն մը ձգեց ներկաներուն վրայ և եկաւ ապացուցանելու թէ քիչ ժամանակի մէջ կարևոր աշխատանք մը թափուած էր թէ խնամակալ մարմնի և թէ դաստիարակուհիներուն կողմէ։

ՖՈՒԹԲՕԼԻ ՄՐՑՈՒՄ

Անցեալ կիրակի կէսօրէն վերջ, Հ. Մ. Ը. Մ.ի գաչտին վրայ տեղի ունեցաւ ֆութպոլի մրցում մը, միևնոյն առաւօտ քաղաքս ժամանած Հալէպի «Նուպարեան» խումբին և տեղւոյն Հ. Մ. Ը. Մ.ի Ա. խումբերուն միջև։

Խաղը սկսաւ ժամը 4ին և կանանաւոր խաղարկութենէ մը վերջ Հ. Մ. Ը. Մ. ը 0ի դէմ 4 կոլով յաղթանակ եղաւ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Այրի Տիկին Հ. Մասուրեան և Տէր և Տիկին Տաճատ Սրապեան իրենց շնորհակալութիւնները կը կը յայտնեն ամէն անոնց, որոնք անձամբ կամ նամակով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց զաւակին և եղբօր տխուր մահուան առթիւ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Հրապարակաւ մեր անկեղծ շնորհակալութիւնները կը յայտնենք յարգելի Տօքթ. Բ. Փոլատեանին որ մեզ հրաւիրեց մեզ ևսիրայօժար ընդունելու մեր հրաւէրը և մանրակրկիտ ու յուրջ քննութենէ մը անցուց նախակրթարանիս և մանկապարտէզիս երկսեռ աշակերտութիւնը։

1929 Յունիս 15
Պէյրութ

Թաղականութիւն եւ Տնօրէնութիւն
Ամանոս Թեմքի «Մեսրոպեան»
Վարժարանաց

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐ ՁԵՆ ԿՐՆԱՐ ՎՃԱՐԵԼ

Սօճ Սասաք կը գրէ թէ երմտական տարելիցի առթիւ պաշտօնեաներուն ամսականը ժամանակին չէ տրուած։ Պաշտօնեաները ասոր համար մեծ նեղութեան մէջ ինկած են և մէկ մասը դեռ այդ վիճակին մէջ կը գտնուին։ Ամիսը կէս ըլլալուն հակառակ, դեռ ամսական չըստացող պաշտօնեաներ կան։

Նոյն թերթի տեղեկութեանց համաձայն, մինչև առջի օր դեռ ամսական չէին առած ներքին գործավարութեան պաշտօնեաները, ոստիկան զինուորները, անտառի և երկրագործական պաշտօնեաներ, անասնաբոյժներ, զին. գործարաններ, առողջապահական պաշտօնատուներու, մաքսատուներուն պաշտօնեաները և որբերն ու հանրոցական կոչուածները։

ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

Ճիշտ Պապ Իսրիսի կեդրոնը, օպասուն և մաքուր տան մը մէջ երկու սենեակներ, առանձին խոհանոցով մը վարձու կը տրուի։

Դիմել՝ Պապ Իսրիս, Ճբկնաւորգան եղբարց խանութը։

ԱՇԽԱՐՀԷ ԱՇԽԱՐՀ

ԻՆՉՈ՞Ւ ՕԶՐ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՆՇԱՆ Է

Այս սովորութիւնը շատ հին առասպելէմը առած է իր ծագումը։

Քրիստոս՝ դարեր առաջ, Յուդայաստանի մէջ, միայն քուրմերն էին որ հիւանդներուն բժշկութիւն կը տնօրէին։ Անոնք Եբրայորի մէջ բժշկութեան Աստուած Էսքիւլաբի յատկացուած տաճար մը կանգնած էին, որուն մէջ անոնք կը կրթէին բազմաթիւ օձեր, որոնք քուրմերն ներշնչուած՝ գիշերները կ'առաջնորդուէին տառապող հիւանդներու մօտ և գանոնք կը բժշկէին։

Քրիստոսէ 296 տարի վերջ Հռոմի մէջ տարափելի ժանտախտի համաճարակ մը իր նախաձիրը կորձեց։ Այդ հիւանդութեան ընթացքը կասեցնելու յոյսով Եբրայորի տաճարի քուրմերէն խնդրուեցաւ Սուրբ օձ մը զրկել իրենց։

Օձը զրկուեցաւ. բայց Տիբերիս գետը անցնելու ատեն, գետերքին մօտ օձը ջուրը նետուեցաւ և լողալով անցաւ գետը և անյայտացաւ։ Անոր ցամաք ելած տեղին վրայ տաճար մը կանգնեցին և հրաշքով մը դադրեցաւ համաճարակը։

Անա այդ թուականէն սկսեալ օձը ընդունուեցաւ իբր բժշկութիւնի՝ փաթթուած գաւազանի մը վրայ։

ԿԵՆԴԱՆԻՆԵՐԸ ԱԿՆՈՑ ԿԸ ԿՐԵՆ

Ռուսաստանի քանի մը դաւառներուն մէջ կենդանիներն ալ ետ չեն մնար նորաձևութենէն։ Եղիւրաւոր անասունները կը կրեն խոշոր... ակնոցներ։

Երբ կենդանին ակնոցները աչքը գետինը խոնարհած կ'արածի, մարդուն կը թուի թէ՝ ան գիտնական մը է որ լարուած ուշադրութեամբ կ'աշխատի հին ձեռագիրներու գաղտնիքը լուծելու, իսկ երբ գլուխը բարձրացնէ շուրջը գիտելու, աւելի ծիծաղաշարժ պատկեր մը կը ներկայացնէ։

Բայց հիւսիսային Ռուսաստանի բնակչութիւնը կովերու և եզներու քիթերը ակնոցներով զարդարելով ո՛չ անցնողները զուարճացնելու, ո՛չ կենդանիներուն խուտերուն լաւերը ընտրելու յարմարութիւն տալու, և ոչ ալ մօտեցող ինքնաշարժն ու գնացքը տեսնելու համար է, այլ կենդանիները աչքի յաւէն ազատելու համար է, որը առաջ կուգայ շրջապատող ձիւնի փայլէն։

ԱՆԳԼԻՈՑ ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ ՆԱԽԱՊԱՏՇԱՐՈՒՄԸ

Պ. Մաքտոնալտի շատ մեծ դարժանք պատճառած է իր կրկին վարչապետութեան աթոռին արժանանալը։

Իր նախորդ գահլիճը 1924ին տապալելէն ասդին Մաքտոնալտ հաստատ չուներ իր կրկին վարչապետ ըլլալուն որոշմեան իր տարբերութեան առեն, Սկոտիոյ մէջ, գուչակուելի մը իրեն յայտարարած էր թէ՝ ինք մէկ անգամ վարչապետ պիտի դառնայ, բայց առաջին անգամէն վերջ, երբէք երկրորդ անգամ չի պիտի կրնայ վերադարձել այդ աթոռը։

Այս գուչակութիւնը այդ թուականէն իվեր իր մտքին մէջ մեծ տեղ գրաւած էր։ Բայց ներկայիս Մաքտոնալտ դրաւելով վարչապետութեան աթոռը յայտարարած է որ՝ այլեւս գուչակութեանց չի պիտի հաւատայ։

ԱՆԹԱՆՕԹ ԱՇԽԱՐՀ ՄԸ

Սերպիա Սիւրկիւթի շրջանին մէջ Շամելօի առաքելութեան անդամները, երբ հետազօտութիւններ կը կատարէին, երեւան հանեցին եօթը գիւղեր և աւաններ, որոնց գոյութիւնը մինչև այսօր ոչ մէկը գիտէր։

Այս նոր գտածի 1,500 բնակիչներէն միայն երկուքը գրել կարդալ գիտեն։ Այդ երջանիկ ապարատները ոչ մէկ տեղեկութիւն ունին ընդհ. պատերազմէն և Ռուսիոյ ներկայ ոգեմի փոխուելէն։ Անոնք բաժնուած են տարբ կիսավայրենի ցեղերու։ Իրենց գաղութն է կենդանիներու մորթերէն զարդեր շինել և գետերու, լիճերու և Սուրբ ծառերու բարի ոգիին՝ Կիսթարիսին գործածութեան համար սարկաներ պատրաստել։

Ըստ իրենց յայտարարութեանց անոնք երբէք չեն փափաքիր ոչ յարաբերութիւն հաստատել քաղաքակիրթ աշխարհին հետ, որուն դէմ բուռն ատելութիւն կը տածեն։ Պատճառը կարելի է հասկնալ, երբ յիշել տրուի թէ՝ առաքելութեան համայնավար անդամները առաջին անգամ ծանօթացնուն իրենց այս նոր «հայրենակից»ներուն, ներքին փոխադարձութեան մասնակցիլ սարքուած են։

ԱՅՍՕՐՎԱ ԳՐԱԿԱՆ ԷՋԵՐԸ

ԳԱՂԹԱԿԱՆ ՍԻՐՈՒՀԻ ՎԵՊԸ

Գրասեղանի վրայ ամբարուած գրքերի, գրչատուփերի, գրչակալների, գրչի հատերի, գրչի ծայրերի, գրչի ներքի, գրչի ներքի, գրչի ներք